

ปัญหาการคุ้มครองพยานในกรณีศึกษาเกี่ยวกับคดียาเสพติด¹

จักรภัทร รัตนสุภา²

จากการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาการคุ้มครองพยานบุคคลที่นำมาเบิกความในศาลในคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อให้ทราบถึงแนวคิดว่าการคุ้มครองพยานที่นำพยานบุคคลมาเบิกความในคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและแนวทางปฏิบัติอย่างชัดเจนเพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและเพื่อเสนอแนะแนวทางให้มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ซึ่งในการพิจารณาคดียาเสพติดของประเทศไทยนั้นจะเป็นระบบกล่าวหา ซึ่งระบบกล่าวหานี้มีภาระหน้าที่ในการนำสืบพยานในคดียาเสพติดนั้นจะตกอยู่แก่รัฐ ที่จะตกแสวงหาพยานหลักฐานต่างๆ ทั้งพยานเอกสารและพยานบุคคลมาเป็นพยานต่อศาล เพื่อพิสูจน์ความผิดตามข้อกล่าวหา ซึ่งพยานบุคคลเป็นพยานที่สำคัญในคดี ซึ่งจากการศึกษาปัญหาการคุ้มครองพยานบุคคลที่นำมาเบิกความในคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ศึกษาเห็นว่า การนำพยานบุคคลมาเบิกความในคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 ซึ่งจะพบว่ากฎหมายยังมีการคุ้มครองพยานและกำหนดค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยานไม่เพียงพอต่อการจูงใจให้พยานไปเบิกความต่อศาล ปัญหาในการนำตัวพยานมาเบิกความนั้นมีอุปสรรคหลายประการ อีกทั้งประชาชนยังไม่ไว้วางใจในกระบวนการยุติธรรมทำให้พยานไม่ยอมไปเบิกความต่อศาล ดังกล่าวมีปัญหาบางประการซึ่งขอล่าวเป็นลำดับดังนี้

ปัญหาประการแรก กล่าวคือปัญหาพยานบุคคลไม่มาเบิกความต่อศาล เมื่อพยานบุคคลได้รับหมายเรียกให้ไปเป็นพยานศาลแล้ว หากไม่ไปเบิกความย่อมจะเกิดความเสียหายต่อกระบวนการพิจารณาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งจากการศึกษาพบว่าปัญหาพยานบุคคลไม่ไปเบิกความนั้นมีสาเหตุหลายประการ ประการแรกพยานถูกข่มขู่ กลัวต่ออิทธิพลของจำเลย ซึ่งปัญหาพยานบุคคลถูกข่มขู่ กลัวอิทธิพลของจำเลยนั้นจนไม่ยอมมาเบิกความ เป็นปัญหาในกระบวนการยุติธรรมทางอาญามาช้านาน เนื่องจากพยานถูกจำเลยหรือพรรคพวกของจำเลยข่มขู่หรือเห็นว่าจำเลยเป็นผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น หากพยานโจทก์มาเบิกความต่อศาล จะมีภัยอันตรายมาถึงตัวและบุคคลใกล้ชิด ทำให้พยานไม่มั่นใจในความปลอดภัยหากต้องไปเบิกความต่อศาล ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้มีบทบัญญัติรับรองสิทธิเพื่อคุ้มครอง

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการคุ้มครองพยานในกรณีศึกษาเกี่ยวกับคดียาเสพติด โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จรัส เล็งวิทยา และ คณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์จุฑาพร วงศ์ทองสรณ์ และ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนนิผล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พยานไว้ในมาตรา 244 กล่าวคือ บุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญามีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสมและค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ ตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 มาบังคับใช้เพื่อให้สอดคล้องกันรัฐธรรมนูญ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พยานในคดีอาญาได้รับความคุ้มครอง และแม้ว่าในภายหลังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงยุติธรรม และศาลยุติธรรม ได้ออกระเบียบภายในเพื่อรองรับมาตรฐานการคุ้มครองพยานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 แล้วก็ตาม แต่ในความเป็นจริงในการปฏิบัติแล้วนั้นพยานก็ยังไม่ได้รับความคุ้มครองตามระเบียบและกฎหมายที่วางไว้เท่าที่ควร

มาตรการที่มีโทษทางอาญาดังกล่าวตามกฎหมายยังไม่มีประสิทธิภาพในการลงโทษเพียงพอ กล่าวคือ หากมีการข่มขู่พยานโดยการประทุษร้ายทำร้ายต่อชีวิต ร่างกาย ผู้กระทำความผิดเช่นเดียวกับการกระทำต่อบุคคลทั่วไป ไม่มีกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดไว้เป็นเฉพาะ ให้ผู้กระทำความผิดเหล่านี้ต้องรับโทษหนักกว่าทั่วไป แม้ว่าตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 ได้กำหนดให้มีหมวดที่ 6 บทกำหนดโทษตั้งแต่มาตรา 21 ถึงมาตรา 23 สามารถเอาผิดแก่ผู้กระทำได้ไม่ว่าผู้นั้นจะอยู่ในฐานะเจ้าพนักงานของรัฐหรือบุคคลธรรมดาทั่วไป แต่ก็เฉพาะกำหนดโทษของผู้ที่เปิดเผยความลับที่เกี่ยวกับสถานที่อยู่ ชื่อตัว ชื่อสกุล ภาพหรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยาน สามัญ ภิรยา ผู้บุกรุก ผู้สืบสันดานหรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน ซึ่งได้มีการดำเนินการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยโดยประการที่น่าจะเป็นเหตุให้บุคคลเหล่านั้นไม่ได้รับความปลอดภัยเท่านั้นไม่รวมถึงการกระทำที่เป็นการรบกวนพยานซึ่งกรณีดังกล่าวตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีมาตรการคุ้มครองพยาน โดยการกำหนดโทษทางอาญาแก่บุคคลใด ๆ ที่ได้กระทำการให้มีผลกระทบต่อการจะมาเป็นพยานจนอาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อเป็นความผิดอาญา โดยถือเป็นการขัดขวางความยุติธรรม เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดอาญาที่กระทำต่อพยานไว้เป็นการเฉพาะ และปัญหาประการที่สองพยานต้องเผชิญหน้าจำเลย ซึ่งจากบทบัญญัติประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า การสืบพยานต้องทำ “ต่อหน้าจำเลย” ซึ่งตามหลักกฎหมายดังกล่าวศาลไทยได้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตลอดมา เพื่อเหตุผลที่จำเลยจะต้องได้มีโอกาสในการถามค้านพยาน จากการที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 ได้บัญญัติไว้ดังกล่าวเป็นอีกสาเหตุที่ทำให้พยานไม่กล้ามาเป็นพยานให้กับศาล โดยหากพิจารณาตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้วนอกจากนี้รัฐจะไม่มีมาตรการหรือกฎหมายให้ความคุ้มครองตามมาตรา 233 ส่วนผู้ต้องหาจะอ้างตนเองเป็นพยานในคดีอาญาในชั้นก่อนฟ้องผู้ต้องหานั้นได้หรือไม่ ก็ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ แต่การสอบสวนผู้ต้องหาในฐานะเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ในคดีอาญาอื่นก็ไม่มีปัญหาในการติดตามตัวมาซักทักไต่สวนเนื่องจากว่าโดยส่วนใหญ่แล้วในชั้นก่อนฟ้องคดีผู้ต้องหานั้นจะอยู่ในความควบคุมของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการก่อนฟ้องซึ่งสามารถติดต่อสอบสวนปากคำได้ เว้นแต่กรณีที่ผู้ต้องหานั้นหลบหนีหรือ

ยังไม่สามารถติดตามตัวมาได้ ซึ่งในกรณีนี้ก็จะเกิดปัญหาในการติดตามตัวพยานเช่นเดียวกัน นั่นก็หมายถึงจะต้องดำเนินการใช้วิธีการออกหมายเรียกหรือติดตามจับกุมตัวในความผิดที่ผู้ต้องหาขึ้นได้กระทำก่อนจึงจะสามารถสอบสวนปากคำได้

ปัญหาประการที่สองในเรื่องปัญหาอันเกิดจากเจ้าพนักงานของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ปัญหาที่ทำให้พยานไม่มาเบิกความนั้นมิได้เกิดขึ้นจากตัวบุคคลทั้งหมดแต่ประเด็นปัญหาอีกประเด็นคือ ปัญหาอันเกิดจากเจ้าพนักงานของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ โดยแบ่งออกได้เป็นตามชั้นของกระบวนการยุติธรรมดังนี้

ประการแรกปัญหาในชั้นพนักงานสอบสวน ซึ่งในปัญหาคือการที่พนักงานสอบสวนไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดซึ่งนอกจากพนักงานสอบสวนจะทำหน้าที่เป็นทั้งเจ้าพนักงานสืบสวนและสอบสวนขณะคดีเกิดในเวลาเดียวกันแล้ว พนักงานสอบสวนยังจะต้องปฏิบัติตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการคุมพยานและการป้องกันพยานในคดีอาญาจะเห็นได้ว่าตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีตามระเบียบนี้ ที่ยังไม่มีแก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดในข้อ 255 การป้องกันพยาน

ประการที่สองปัญหาในชั้นพนักงานอัยการ ซึ่งการที่พนักงานอัยการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนพยานเพิ่มเติมหรือส่งพยานไปให้ซักถามนั้น ด้วยเหตุผลที่พนักงานอัยการต้องการที่จะได้พยานหลักฐานเพิ่มเติมจากที่พนักงานสอบสวนได้ทำการรวบรวมไว้แต่ภาระหน้าที่ในการติดตามตัวพยานเพื่อมาทำการสอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งตัวพยานไปให้พนักงานอัยการซักถามนั้นก็ตกเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ปัญหาความล่าช้าในกระบวนการพิจารณารวบรวมพยานหลักฐานในชั้นของพนักงานอัยการ จึงเกี่ยวโยงกลับมาเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นของพนักงานสอบสวนการติดตามตัวพยานของพนักงานสอบสวนขั้นตอนก่อนฟ้องนั้นจึงมีทั้งติดตามตัวพยานมาสอบสวนเพิ่มเติม ตามคำสั่งของพนักงานอัยการหลังจากที่ได้สอบสวนปากคำไว้แล้วในชั้นสอบสวน หรือติดตามตัวไปให้อัยการซักถามปัญหาความล่าช้าของกระบวนการจึงส่งผลถึงปัญหาการติดตามพยานบุคคลซึ่งเป็นการเกี่ยวเนื่องกัน

ประการที่สามปัญหาในชั้นศาล ซึ่งกระบวนการพิจารณาคดีของศาลมีล่าช้า จึงส่งผลให้เกิดปัญหาการนำพยานบุคคลมาเบิกความในคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยส่งผลโดยตรงต่อตัวบุคคลที่จะมาให้การเป็นพยานยังศาลด้วย ไม่ว่าจะเป็นกรณีพยานจดจำรายละเอียดแห่งคดีไม่ได้ พยานย้ายถิ่นที่อยู่ที่สามารถติดตามพยานได้ รวมทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้พยานที่มีผลประโยชน์ร่วมกันในคดีหรือได้ผลประโยชน์ในคดีมีโอกาสสร้างพยานหลักฐานอันเป็นเท็จเพื่อช่วยเหลือคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งที่ตนมีประโยชน์ร่วมด้วย ซึ่งศาลเองก็ไม่มีโอกาสได้รับรู้ข้อเท็จจริงที่พยานบุคคลดังกล่าวสร้างพยานหลักฐานอันเป็นเท็จดังกล่าวได้

ปัญหาประการที่สามคือปัญหาในเรื่องไม่มีกฎหมายกำหนดมาตรการคุ้มครองพยานที่เหมาะสม ในการกำหนดค่าตอบแทนของพยานนั้น ควรคำนึงถึงการสูญเสียรายได้จากการประกอบอาชีพของพยาน การเดินทางของพยาน ระยะทางใกล้หรือไกลจากที่อยู่ของพยานในการเดินทางมาเป็นพยาน รวมทั้งค่าที่พัก ประกอบกันทั้งหมด ซึ่งตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะมีคำสั่งให้มีการจ่ายค่าตอบแทนแต่ไม่ให้เกินระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดเห็นได้ว่ายังไม่มีกฎหมายหรือมาตรการในการให้ความคุ้มครองพยานบุคคลออกมาใช้บังคับนั้นเป็นสาเหตุให้พยานเกิดความไม่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตร่างกายจึงไม่ให้ความร่วมมือในการมาเป็นพยานในคดีอาญาเป็นสาเหตุหนึ่ง ในการก่อให้เกิดปัญหาการติดตามพยานบุคคลมาเป็นพยานในคดีอาญา

ซึ่งจากการศึกษาและวิเคราะห์ถึงหลักเกณฑ์ทางกฎหมายเกี่ยวกับการนำพยานบุคคลมาเบิกความในคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดแล้ว พบว่าปัญหาการนำพยานบุคคลมาเบิกความในคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดมีปัญหาหลายประการ และปัญหาเหล่านั้นส่งผลกระทบต่อกระบวนการอำนวยความยุติธรรมเป็นอย่างยิ่ง ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุงบทกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพสังคมไทยและบรรลุดัตุประสงค์ของการบัญญัติกฎหมาย ดังต่อไปนี้

ปัญหาพยานบุคคลไม่มาเบิกความต่อศาล เนื่องจากการพยานถูกข่มขู่ กลัวต่ออิทธิพลของจำเลย ปัญหาพยานถูกข่มขู่ กลัวต่ออิทธิพลของจำเลยจนเป็นเหตุให้พยานไม่มาเบิกความเนื่องจากความหวาดกลัวของจำเลยหรือไม่มั่นใจในความปลอดภัยหรือถูกจ้างให้หลบหนี และจะมีการยุ่งเหยิงกับพยาน หรือเมื่อมีเหตุจำเป็นอันอันเป็นการยากแก่การนำพยานนั้นมาสืบนั้น ควรวางแนวทางการแก้ไข ด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 โดยกำหนดให้มีการแจ้งสิทธิตามกฎหมายในการได้รับความคุ้มครองแก่พยานตั้งแต่ในชั้นสอบสวน ชั้นพนักงานอัยการและชั้นศาล โดยไม่จำเป็นต้องให้พยานเป็นฝ่ายร้องขอเอง โดยรัฐจะต้องกำหนดมาตรการในการคุ้มครองพยานให้มีความเหมาะสม โดยอาจจะต้องกำหนดให้เจ้าพนักงานของรัฐคุ้มครองเข้าคุ้มครองพยานตั้งแต่เริ่มให้ข้อมูลกับพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจนกระทั่งถึงวันที่พยานบุคคลดังกล่าวขึ้นไปให้การหรือเบิกความต่อศาลในวันนัดสืบพยานที่ศาล เพื่อให้พยานมีความมั่นใจในความปลอดภัยในการไปเบิกความ และบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 237 ทวิ นั้นควรระบุเพิ่มเติมถึงสาเหตุที่สามารถให้ขอสืบพยานล่วงหน้าไว้ก่อนให้รวมถึง การที่พยานถูกข่มขู่ หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าพยานอาจจะถูกข่มขู่ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้พยานหลบหนี หรือหลีกเลี่ยงในการมาให้การเป็นพยานเพราะความกลัว หรือให้การช่วยเหลือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจากสาเหตุของการถูกข่มขู่หรือคุกคามใด ๆ ซึ่งเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าวมักเกิดขึ้นกับคดีที่ผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายมีอิทธิพล

ในปัญหาพยานต้องเผชิญหน้าจำเลย ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 ที่บัญญัติให้การพิจารณาและสืบพยานในศาลให้กระทำโดยเปิดเผยต่อหน้าจำเลย อันเป็นการให้จำเลยต้องเผชิญหน้าจำเลยหรืออาจเป็นบุคคลที่มีผลได้เสียในทางคดี เป็นการสร้างความหวาดกลัวแก่พยาน และเป็นการเสี่ยงต่อการถูกปองร้ายทางคดี จึงควรมีการออกมาตรการในการออกกฎหมายเพื่อให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานเพื่อลดปัญหาความหวาดกลัวของพยาน ซึ่งทำให้บุคคลมีความร่วมมือในการมาเป็นพยานมากยิ่งขึ้นอันจะส่งผลดีต่อกระบวนการยุติธรรมนั้น รัฐควรหาแนวทางแก้ไข โดยการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 172 โดยกำหนดให้ข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดของพยานอาจถูกเก็บไว้เป็นความลับ หากมีเหตุให้เกรงว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกายหรือเสรีภาพของพยานหรือของบุคคลอื่นใด ไม่ต้องเปิดเผยรายชื่อพยานในบัญชีระบุพยานแต่ให้ระบุจำนวนพยานที่รู้เห็นเหตุการณ์ที่จะนำเข้าสู่สืบและระหว่างสืบพยานนั้น ควรระบุเฉพาะเพียงว่าพยานปากดังกล่าวเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่ จะพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ในประเด็นใด เพื่อจำเลยสามารถต่อสู้คดีได้ก็จะทำให้สามารถคุ้มครองพยานจากฝ่ายจำเลยได้และควรที่จะแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.2546 คุ้มครองพยานในคดีอาญาเสียดังกล่าวให้มากกว่าในปัจจุบันที่เป็นอยู่ เพราะในคดีอาญาเสียดังกล่าวนั้นย่อมเป็นผู้มีอิทธิพล อาจเกิดอันตรายกับบุคคลผู้มาเป็นพยานได้

ในปัญหาอันเกิดจากเจ้าพนักงานของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ จากการศึกษาพบว่าสำนักงานตำรวจเล็งเห็นความสำคัญของการคุ้มครองพยาน จึงได้มีการออกระเบียบกรมตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ 8 บทที่ 6 ข้อ 256 ว่าด้วยการป้องกันพยานในคดีอาญา แต่ยังไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าระเบียบดังกล่าวมีผลดีต่อพยานเป็นอย่างยิ่ง ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงควรเสนอตราระเบียบดังกล่าวให้มีบทบังคับเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับ ซึ่งจะส่งผลดีและให้ความปลอดภัยแก่พยานมากกว่า ส่วนในประเด็นปัญหาการจัดตั้งสำนักงานคุ้มครองพยานนั้นจากที่สังกัดอยู่ในกระทรวงยุติธรรมนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าควรจะให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำอยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องจัดอบรมเจ้าหน้าที่ใหม่โดยเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณแต่อย่างใด

และในส่วนปัญหาจากการไม่มีกฎหมายกำหนดมาตรการคุ้มครองพยานที่เหมาะสมนั้น ควรกำหนดให้มีมาตรการให้ศาลสืบพยานไว้ก่อน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 237 ทวิ เรื่องการขอสืบพยานไว้ก่อนนั้นนับเป็นมาตรการทางกฎหมายที่เข้ามาช่วยแก้ไขปัญหारेื่องพยานบุคคลได้อีกมาตรการหนึ่ง แต่ในทางปฏิบัติการนำมาตรา 237 ทวิ ไปใช้ก็เป็นปัญหาพอสมควร ควรจะเพิ่มเติมกฎหมายให้มีมาตรการคุ้มครองพยานที่เจ็บป่วย ซึ่งไม่สามารถที่จะหายขาดได้หรือถึงแม้จะหายขาดแต่โดยสภาพที่เกิดจากการเจ็บป่วยนั้น เป็นสาเหตุให้สภาพร่างกายอาจก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการเดินทาง

หรือเป็นการยื่นคำร้องขอต่อศาลให้เดินเผชิญสืบยังถิ่นที่อยู่ หรือที่พำนักของพยานที่เจ็บป่วยนั้น ๆ ซึ่งพยานผู้เจ็บป่วยนั้นอาจเป็นผู้ที่ได้รับผลการเจ็บป่วยมาจากสาเหตุทางคดี หรือผู้ที่เจ็บป่วยทุพพลภาพอยู่แล้ว แต่เป็นผู้ที่รู้เห็นเหตุการณ์ในคดีที่เกิดขึ้น โดยวิธีการดังกล่าวผู้ศึกษาเชื่อว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาคำนำพยานบุคคลมาเบิกความในคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันจะส่งผลดีต่อกระบวนการยุติธรรมของไทยให้มีกลไกทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนมากยิ่งขึ้นด้วย

เอกสารอ้างอิง

เข้มชัย ชุตินวงศ์. คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2538.

คณิต ณ นคร. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2542.

_____. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549.

ปัญญา สุทธิบดี. กฎหมายลักษณะพยาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544.

โสภณ รัตนกร. คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.

หยุด แสงอุทัย. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.

โอสถ โกสิน. กฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการกระทรวงยุติธรรม, 2538.

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง.

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519.

พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546.

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550.

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. 2547.

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยกำหนดแนวปฏิบัติการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2548.

ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการคุ้มครองและค่าตอบแทนพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2548